

**CURTEA SUPREMĂ DE JUSTIȚIE
DECIZIE**

10 februarie 2021

mun. Chișinău

Colegiul Penal în următoarea componență:
președinte
judecători

**Diaconu Iurie
Catan Liliana
Guzun Ion**

examinând admisibilitatea în principiu a recursurilor ordinare declarate de procurorul în Procuratura de circumscriptie Bălți, Formusatii Andrei, și avocatul Spînu Oleg în numele lui Muntean Valentina, prin care se solicită casarea deciziei Colegiului penal al Curții de Apel Bălți din 09 noiembrie 2020, în cauza penală privind-le pe

MUNTEAN Valentina Xxxxxx, născută la xx
xx xxxx, originară din or. Xxxxxxxx, reg. Xxxxxxx,
Xxxxxxx, domiciliată în or. Xxxxxx, str. Xxxxxx Xxxxx
nr.xx;

și

MUNTEAN Lilia Xxxxx, născută la xx xx xxxx,
originară și domiciliată în or. Xxxxxx, str. Xxxxxx
Xxxxxx nr. xx.

Termenul de examinare a cauzei:

Prima instanță: 16.05.2016– 28.04.2017;

Instanța de apel: 25.05.2017 – 09.11.2020;

Instanța de recurs: 11.01.2020 – 10.02.2021.

Asupra recursurilor ordinare declarate, în baza actelor din dosar, Colegiul penal

C O N S T A T Ă :

1. Prin sentința Judecătoriei Soroca, sediul Central din 28 aprilie 2017, Muntean Valentina a fost recunoscută vinovată și condamnată în baza art. 206 alin. (2) lit. a), c) Cod penal la închisoare pe un termen de 10 ani, cu executare în penitenciar de tip închis, cu privarea de dreptul de a exercita activități pedagogice pe un termen de 3 ani, începând din momentul reținerii, cu includerea în termenul de pedeapsă timpul aflării în arest și arest la domiciliu de la 30 martie 2016 până la 21 martie 2017.

Muntean Lilia a fost recunoscută vinovată în baza art. 168 alin. (1) Cod penal, *cu liberarea de răspunderea penală pe motivul expirării termenului de prescripție de tragere la răspundere penală, cu încetarea procesului penal.*

S-a încasat în mod solidar de la Muntean Valentina și Muntean Lilia, în beneficiul părții vătămate Xxx Xxx, suma de 12 000 lei, cu titlu de prejudiciu moral.

2. Pentru a pronunța sentința, instanța de fond a constatat că, *Muntean Valentina*, în vara anului 2003, acționând împreună și prin înțelegere prealabilă cu soțul său Muntean Roman, în privința căruia a fost pronunțată sentința de condamnare irevocabilă, aflându-se în or. Sterlitomac, Federația Rusă, profitând de situația de vulnerabilitate a victimei, care se află fără supravegherea părinților și fără mijloace de supraviețuire, cerșea pe teritoriul unei piețe agricole din localitatea respectivă, urmărind scopul exploatării prin muncă și servicii forțate a copilului, au răpit-o pe minora Xxxxx Xxxx, *născută la xx.xx.xxxx*, ademenind-o prin înșelăciune, sub pretextul acordării unei sume de bani a imobilizat-o prin administrarea de somnifere. Apoi, deținând controlul asupra victimei care nu era în conștiință, Muntean Roman, împreună cu Muntean Valentina, în scopul exploatării prin muncă și servicii forțate au transportat-o pe minora Xxxxxx Xxxx, în or. Ufa, Federația Rusă, adăpostind-o într-un apartament din localitatea respectivă, unde ei locuiau. Privând victima de libertate și tăinuind-o în apartamentul respectiv, pentru a nu fi descoperită, de către organele de drept sau de alte persoane, Muntean Roman și Muntean Valentina, folosind violența fizică și psihică și amenințarea cu aplicarea acesteia, au exploatat-o prin muncă și servicii forțate, fiind impusă, contrar voinței să efectueze lucrul casnic.

Ulterior, aproximativ în toamna anului 2003, Muntean Roman, acționând împreună și de comun acord cu Muntean Valentina, continuând acțiunile sale criminale, în scopul diminuării gradului de discernământ și pentru a menține controlul asupra victimei, i-au administrat minorei Xxxxxxxxxx Xxxxx, substanțe somnifere și folosindu-se de starea de somnolență a victimei, au transportat-o în or. Soroca, Republica Moldova, prezentând acte de identitate false, pentru legitimarea victimei la punctele de trecere a frontierelor statelor de tranzit.

Ulterior, aproximativ în toamna anului 2003, Muntean Roman, acționând împreună și de comun acord cu Muntean Valentina, aflându-se în or. Soroca, urmărind scopul exploatării copilului prin muncă, au adăpostit-o pe Xxxxxx Xxxxx, în imobilul amplasat pe str. Xxxxx Xxxxx nr. xx, or. Xxxxx, ce le aparține cu drept de proprietate, acordându-i pentru locuire un șopron al gospodăriei indicate și profitând de situația de vulnerabilitate, manifestat prin faptul, că Xxxxx Xxxxx, se află fără acte și fără bani, într-o țară străină, folosind violența fizică și psihică, precum și amenințarea cu aplicarea acesteia, a fost exploatată prin muncă și servicii forțate, fiind impusă contrar voinței să efectueze lucrul casnic până la finele anului 2004.

Ulterior, la sfârșitul anului 2004, Muntean Roman, acționând împreună și de comun acord cu Muntean Valentina, aflându-se în or. Soroca, urmărind scopul exploatării în continuare a copilului prin muncă și servicii forțate, au transferat-o pe Xxxxx Xxxxx către Preida Angela, *Muntean Lilia*, Preida Ruslan și Preida Vasili cu care acționau împreună și de comun acord.

Ulterior, continuând acțiunile infracționale, inițiate de către Muntean Roman și Muntean Valentina, Preida Angela, acționând împreună și de comun acord cu fiii săi, Preida Ruslan, Preida Vasilii și nora Muntean Lilia, în scopul exploatării prin muncă și servicii forțate a copilului, au adăpostit-o pe Xxxxxxx Xxxxx, în imobilul amplasat pe str. Xxxxxx Xxxxx, nr. xx, din or. Xxxxx, ascunzând-o de reprezentanții organelor de drept și alte persoane. De asemenea, Preida Angela, Preida Ruslan, Preida Vasilii și Muntean Lilia, profitând de situația de vulnerabilitate, manifestată prin faptul, că Xxxxxx Xxxxx, se afla fără acte și fără bani, într-o țară străină, prin aplicarea violenței fizice și psihice și amenințarea cu aplicarea acesteia, din partea tuturor membrilor de familie menționate, a fost exploatată prin muncă și servicii forțate, fiind impusă contrar voinței să efectueze lucrul casnic până în luna aprilie a anului 2006.

Concomitent, în perioada menționată, minora Xxxxxx Xxxxx, fiind exploatată prin muncă și servicii forțate, la efectuarea lucrărilor casnice, de către Preida Angela, Preida Ruslan, Muntean Lilia și Preida Vasilii, a fost abuzată sexual de către ultimul și tot el a săvârșit cu victima minore raporturi sexuale prin constrângere fizică și psihică a victimei, profitând de imposibilitatea acesteia de a se apăra și de a-și exprima voința.

Exploatarea victimei minore, Xxxxx Xxxxx, a durat până în luna aprilie 2006, când a reușit să evadeze de la Preida Angela, Preida Ruslan, Muntean Lilia și Preida Vasilii, din imobilul de pe str. Xxxx Xxxxx, nr. xx din or. Xxxxx.

Muntean Lilia, în perioada de la sfârșitul anului 2004 și până în luna aprilie 2006, profitând de situația de vulnerabilitate, manifestată prin faptul, că Xxxxx Xxxxx, se afla fără acte și fără bani, într-o țară străină, prin aplicarea violenței fizice și psihice și amenințarea cu aplicarea acesteia, împotriva voinței Nigorei Abloiarova, a constrâns-o la îndeplinirea diferitor munci casnice din gospodăria amplasată în or. Soroca str. Xxxxx Xxxxx nr. xx.

3. Temeinicia și legalitatea sentinței a fost atacată cu apeluri de către:

3.1. Procurorul secției combaterea traficului de ființe umane din cadrul Procuraturii Generale, Viorel Ciobanu, care a solicitat casarea parțială a sentinței rejudecarea cauzei și pronunțarea unei noi hotărâri, potrivit modului stabilit pentru prima instanță, prin care Muntean Lilia, să fie condamnată pentru comiterea infracțiunii prevăzute de art. 206 alin. (2) lit. a) și c) Cod penal, la 10 ani închisoare, cu executarea pedepsei în penitenciar de tip închis pentru femei, cu privarea de dreptul de a exercita activități pedagogice pe un termen de 5 ani, condamnarea Valentinei Muntean în baza art. 206 alin. (2) lit. a) și c) Cod penal, la 11 ani închisoare, cu ispășirea pedepsei în penitenciar pentru femei de tip închis, cu privarea de dreptul de a exercita activități pedagogice pe un termen de 5 ani și

admiterea acțiunii civile, cu încasarea în mod solidar de la Muntean Valentina și Muntean Lilia în favoarea părții vătămate, suma de 250 000 lei, în calitate de prejudiciu moral și încasarea cheltuielilor judiciare în sumă totală de 4236 lei.

În argumentarea cerințelor formulate s-a invocat că:

- sentința este contradictorie, dispozitivul sentinței necorespunzând părții descriptive, în partea descriptivă fiind constatate circumstanțe care se contrazic;

- în partea descriptivă a sentinței instanța inițial a constatat comiterea de către Muntean Valentina împreună cu Muntean Lilia a traficului de copii, iar ulterior a reținut în sarcina Lilei Muntean comiterea infracțiunii prevăzute la art.168 alin.(1) Cod penal;

- contrar prevederilor art. 101 Cod de procedură penală, de către instanță nu au fost examinate obiectiv, sub toate aspectele probele administrate, nefiind apreciate din punct de vedere al pertinentei, concluziei, utilității și veridicității lor, iar toate probele în ansamblu - din punct de vedere al coroborării lor;

- apreciind în ansamblu probele administrate în raport cu conținutul normei penale, acțiunile Lilei Muntean se încadrează în prevederile art. 206 alin. (2) lit. a) și c) Cod penal, ca traficul de copii, adică adăpostirea, primirea, unui copil, în scopul exploatării prin muncă și servicii forțate, însoțită de violență fizică și psihică, profitând de situația de vulnerabilitate a copilului;

- la aplicarea pedepsei în privința inculpatei Muntean Valentina instanța de judecată nu a luat în considerare caracterul și gradul prejudiciabil al infracțiunii săvârșite, motivul și scopul celor comise, persoana celui vinovat, caracterul și mărimea daunei prejudiciabile, nu a ținut cont de influența pedepsei aplicate asupra corectării vinovatului, precum și de condițiile de viață ale familiei acesteia și a aplicat o pedeapsă minimă prevăzută de sancțiunea art. 206 alin. (2) Cod penal;

- deși în nota la rechizitoriu este indicată suma cheltuielilor judiciare în mărime de 4 236 lei, iar în susținerile verbale procurorul a solicitat încasarea sumei menționate în mod solidar de la inculpatele Muntean Valentina și Muntean Lilia, instanța nu a soluționat această chestiune;

- instanța nefondat a încasat doar parțial daunele morale în mărime de 12 000 lei, fără a ține cont de durata exploatării victimei, de suferințele fizice și psihice la care a fost supusă partea vătămată ca rezultat al acțiunilor inculpaților. Or, partea vătămată pe parcursul a circa 2 ani a fost tratată ca un sclav, dormea la podele în baie, era alimentată din rămășițele de mâncare care rămâneau de la masa inculpaților, a fost abuzată fizic și sexual, ulterior a pierdut sarcina.

3.2. Partea vătămată Xxxxxx Xxxxx, care a solicitat casarea parțială a sentinței, rejudecarea cauzei și pronunțarea unei noi hotărâri, potrivit modului stabilit pentru prima instanță, prin care Muntean Lilia să fie condamnată în baza art. 206 alin. (2) lit. a) și c) Cod penal, admiterea integrală a acțiunii civile și încasarea în mod solidar de la Muntean Valentina și Muntean Lilia în beneficiul său a sumei de 250 000 lei, cu titlu de despăgubiri morale.

În motivarea apelului a invocat că:

- sentința adoptată de instanța de fond este una neîntemeiată, fiind eronat

reîncadrate acțiunile inculpatei Muntean Lilia, în baza art. 168 alin. (1) Cod penal;

- instanța nefondat a încasat doar parțial daunele morale în mărime de 12 000 lei, or, nu s-a ținut cont de durata exploatării victimei, de suferințele fizice și psihice la care a fost supusă partea vătămată, care pe parcursul a circa 2 ani a fost tratată ca un sclav, dormind la podele în baie, fiind alimentată cu rămășițe de mâncare și abuzată fizic și sexual, ulterior pierzând sarcina.

3.3. Avocatul Vasile Gantea în interesele inculpatei Valentina Muntean care a solicitat casarea sentinței, în privința inculpatei Valentina Muntean, cu dispunerea achitării acesteia, *din motiv că fapta săvârșită nu întrunește elementele infracțiunii.*

În motivarea apelului a invocat că:

- declarațiile tuturor martorilor, pe care le citează, cu excepția lui Schirnevschii Pavel, conțin relatări care nu indică, în nici un mod, asupra realizării de către inculpată a acțiunilor ce i se impută;

- existența infracțiunii prevăzute de art. 206 alin. (2) lit. a) și c) Cod penal, săvârșirea căreia a fost imputată inculpatei, este condiționată de existența scopului instituit de lege - exploatarea prin muncă și servicii forțate, însă concluderile, că declarațiile expuse ale martorilor, declarații pe care instanța de fond le-a considerat că demonstrează vinovăția inculpatei, nu doar că nu confirmă acțiunile imputate inculpatei, ci infirmă atât caracterul forțat al muncii prestate de minoră, cât și aplicarea în privința ei a violenței fizice și psihice;

- nici probele scrise nu demonstrează, în nici un mod, existența acțiunilor imputate inculpatei și prezența scopului urmărit de aceasta;

- instanța de fond eronat s-a referit la decizia Curții de Apel, menținută prin decizia Curții Supreme de Justiție, prin care a fost condamnat soțul inculpatei, aceasta neavând nici o valoare probantă în susținerea vinovăției inculpatei.

3.4. Avocatul Spînu Oleg, în numele inculpatelor Muntean Valentina și Muntean Lilia, pledând pentru casarea integrală a sentinței Judecătoriei Soroca din 28.04.2017, cu dispunerea achitării inculpatelor Muntean Valentina și Muntean Lilia, *pe motiv că fapta încriminată acestora nu a fost săvârșită de ele.*

În susținerea apelului depus a invocat că:

- instanța judecând cauza, incorect a dat apreciere probelor acumulate, bazându-se unilateral doar pe depozițiile părții vătămate Xxxxxx Xxxxx, martorului Schirnevschii Pavel, precum și pe depozițiile martorului Bîstrițaia Vera, eronat apreciind critic depozițiile inculpatelor Muntean Valentina și Muntean Lilia, precum și a martorilor care au declarat că, Xxxxxx Xxxxx atât în familia Muntean, cât și Preida nu a fost maltrată, impusă contrar voinței să îndeplinească diferite lucrări, precum și faptul, că ar fi fost recrutată și transportată din Federația Rusă;

- instanța de judecată nu a atras atenția la constatarea făcută precum că, partea vătămată ar fi fost recrutată, transportată de către Muntean Valentina și Muntean Roman din Federația Rusă în toamna anului 2003 pe când, din materialele cauzei reiese, că în perioada 01.10.2003–04.11.2003 aceasta s-a deținut în Centrul de reabilitare a minorilor, fapt confirmat prin răspunsul la cererea de comisie rogatorie (f.d.147, Vol. I), iar potrivit actului de transmitere, Xxxxxx Xxxxx la

04.11.2003 a fost preluată din acest centru de către mama sa XXXXXXXX XXXXXX (f.d.164, Vol.1);

- nu sunt pertinente, fiind contradictorii declarațiile părții vătămate, care au fost puse la baza sentinței de instanța de fond;

- organul de urmărire penală nici nu a încercat prin cererea de comisie rogatorie din 27.02.2012, adresată autorităților din Federația Rusă (f.d.133, Vol.1), să verifice depozițiile date de partea vătămată legate de recrutarea ei din or. Sterlitomac, adăpostirea ei în apartamentul din or. Ufa, informația privind traversarea frontierei de stat în perioada de referință, precum și informația, despre personalitatea vizaților, Muntean Valentina și Muntean Roman, prin ce au fost încălcate prevederile a art. 19 CPP, accesul liber la justiție, aceasta fiind obligația organului de urmărire penală, de a lua toate măsurile legale pentru cercetarea cauzei sub toate aspectele complet și obiectiv a circumstanțelor cauzei;

- instanța de fond eronat a constatat legătura între acțiunile inculpatelor Muntean Valentina și Muntean Lilia, cu ale lui Muntean Roman, care ar fi condamnat, neatrăgând atenția că acuzațiile aduse acestora, în accepțiunea sa diferă, or, Muntean Roman este acuzat că în septembrie 2004, acționând împreună și prin înțelegere prealabilă cu soția sa Muntean Valentina au săvârșit infracțiunea ce li se impută, pe când, Muntean Valentina, este acuzată că ea împreună cu soțul ei Muntean Roman în vara anului 2003 ar fi comis traficarea minorei XXXXXX XXXXX din Federația Rusă;

- este eronată și reîncadrarea acțiunilor inculpatei Muntean Lilia și condamnarea acesteia în baza art. 168 alin. (1) Cod penal, or, Muntean Lilia la acel moment nu era subiect al infracțiunii ce i se incriminează, având doar 13 ani și nu deținea în proprietate careva imobile ca să poată adăposti pe cineva, de ea ca și de partea vătămată avea grijă, așa cum reiese din materialele cauzei bunelul soțului ei, Preida Profir.

4. În ședința instanței de apel, procurorul a înaintat ordonanța de modificare a învinuirii în ședința de judecată din data de 19 octombrie 2020, în privința Valentinei Muntean și ordonanța de modificare a învinuirii în ședința de judecată din data de 09 noiembrie 2020, în privința Lilei Muntean.

4.1. Prin decizia Colegiului penal al Curții de Apel Bălți din 09 noiembrie 2020, apelurile declarate a fost admise, inclusiv și din alte motive, casată sentința parțial și pronunțată o nouă hotărâre, potrivit modului stabilit pentru prima instanță, prin care:

Muntean Valentina a fost recunoscută vinovată și condamnată în baza art. 206 alin. (2) lit. a), c) Cod penal, la închisoare pe un termen de 10 ani, cu executare în penitenciar pentru femei de tip închis, cu privarea de dreptul de a exercita activități pedagogice pe un termen de 3 ani, începând din momentul reținerii, cu includerea în termenul de pedeapsă timpul aflării în arest și arest la domiciliu de la 30 martie 2016 până la 21 martie 2017.

Muntean Lilia a fost recunoscută vinovată și condamnată în baza art. 206 alin. (2) lit. a), c) Cod penal, iar în temeiul art. 79 Cod Penal, i-a fost stabilită

pedeapsa cu închisoare pe un termen de 11 luni și 22 zile, cu privarea de dreptul de a exercita activități pedagogice pe un termen de 3 ani, începând din 09 noiembrie 2020, cu includerea în termenul de pedeapsă timpul aflării în arest și arest la domiciliu de la 30 martie 2016 până la 21 martie 2017, respectiva pedeapsă considerându-se executată.

S-a încasat de la Muntean Lilia, în beneficiul părții vătămate Xxxxxx Xxxxx, suma de 20 000 lei, cu titlu de prejudiciu moral.

S-a încasat de la Muntean Valentina, în beneficiul părții vătămate Xxxx Xxxxx, suma de 70 000 lei, cu titlu de prejudiciu moral.

Solicitarea procurorului cu privire la încasarea din contul inculpatelor Muntean Valentina și Muntean Lilia a cheltuielilor judiciare în sumă de 4 236 lei, a fost respinsă ca neîntemeiată.

În rest, dispozițiile sentinței au fost menținute.

4.2. În partea descriptivă a deciziei, instanța de apel a reținut că, probele care au stat la baza sentinței corespund cerințelor legale, formând un ansamblu probator, prin care se dovedește pe deplin vinovăția inculpatelor, Muntean Valentina și Muntean Lilia, în comiterea faptei imputate.

Cu referire la inculpata Muntean Valentina, a conchis că, cercetând sub toate aspectele probele administrate, efectuând o analiză amplă a acestora, instanța de judecată a dat o apreciere juridică justă acțiunilor inculpatei Valentina Muntean, corect încadrându-le în baza art. 206 alin. (2) lit. a), c) Cod de procedură penală;

Instanța de fond corect a statuat că, pentru existența infracțiunii prevăzute de art. 206 Cod penal, traficul de copii, este suficientă prezența acțiunilor de recrutare a victimei, iar prin recrutare se înțelege racolarea (prin selectare) a victimei în vederea deplasării ei către punctul de destinație, iar existența recrutării nu depinde nici de realizarea scopului de exploatare, nici de faptul dacă ulterior vor urma etapele de transportare, transfer, adăpostire sau primire a victimei. Totodată, infracțiunea prevăzută de art. 206 Cod penal, este o infracțiune formală și se consideră consumată chiar și în urma săvârșirii recrutării, indiferent de survenirea consecințelor prejudiciabile.

Deși inculpata Muntean Valentina nu a recunoscut vina în comiterea faptei imputate, totuși în confirmarea faptei reținute în sentința de condamnare, de către instanța de fond întemeiat au fost reținute declarațiile părții vătămate, a martorilor și probele scrise.

Instanța de fond justificat a apreciat drept irelevantă poziția inculpatei Muntean Valentina, față de fapta imputată, precum că, Xxxxx Xxxxx ar fi fost adusă de soțul său din or. Drochia, or, potrivit procesului-verbal de examinare a materialelor acumulate de autoritățile din Federația Rusă în baza cererii de asistență juridică în materie penală, s-a constatat că partea vătămată Xxxxx Xxxxx provine dintr-o familie social vulnerabilă, fiind născută în condiții

necunoscute, nu dispune de acte de identitate și a fost impusă de mama ei Xxxxx Xxxxx să cerșească într-o piață din or. Sterlitomac (Vol.I, f.d.192), fapt ce coroborează perfect cu declarațiile părții vătămate date inclusiv în instanța de apel, care a relatat, că *locuia în Republica Bașchiria, Federația Rusă cu mama sa și o mătușă. La acel moment avea circa 12-13 ani și cerșea în preajma pieței centrale când s-a apropiat de ea Muntean Valentina și i-a dat de mâncare, ulterior i-a dat bani. Într-o zi Muntean Valentina și cu soțul ei au chemat-o după o stație și aplicându-i peste gură o băsmăluță îmbibată cu careva soluție, au imobilizat-o și au plasat-o în portbagajul mașinii. Când și-a revenit, era deja în or. Ufa, fiind închisă într-un apartament, în care s-a aflat circa 2-3 luni. Inculpații i-au comunicat, că urmează să plece în R. Moldova, unde va locui și va avea de toate. Ulterior, a fost transportată în or. Soroca, R. Moldova, lucrând la inculpați în calitate de servitoare, în privința ei fiind deseori aplicată forța fizică, fiind și violată. A indicat, că a călătorit cu trenul, iar în or. Soroca a intrat traversând râul Nistru cu barca. Careva acte de identitate nu avea, trecând vama în baza unui certificat de naștere pe numele altei persoane, fiind prezentată la vamă ca fiica unei persoane ce călătorea împreună cu Muntean Valentina și Muntean Roman. După cum își amintește, a venit în R. Moldova în vara anului 2004. In or. Soroca locuia împreună cu o femeie în vârstă, într-o anexă la casă unde erau depozitate lemne și cărbuni. Pe parcursul perioadei cât s-a aflat în or. Soroca a lucrat la Muntean Lilia, Muntean Valentina și mama acesteia, primind indicații privitor la lucrul ce urma să-l facă de la Muntean Vasile, Muntean Roman, Muntean Gheorghe, Muntean Lilia și Muntean Valentina. După ce Muntean Roman și Muntean Valentina au plecat în Federația Rusă, ea a rămas să lucreze în gospodăria Liliei Muntean. A încercat de 2-3 ori să fugă, însă prima dată a fost prinsă de Muntean Valentina și Muntean Roman, iar a doua oară a fost prinsă de Muntean Lilia și Muntean Gheorghe și adusă înapoi. În una din zile a făcut cunoștință cu Schirneavschii Pavel care ulterior a ajutat-o să fugă. Peste circa 1-2 luni s-a adresat la organele de poliție, plângere depunând în mun. Chișinău.*

Colegiul penal a notat că, scopul exploatării prin muncă a părții vătămate, prin constrângere fizică și psihică, este confirmat prin declarațiile părții vătămate expuse supra, cât și prin declarațiile martorului, Schirneavschii Pavel, potrivit cărora: *"în anul 2006 lucra în or. Soroca, la construcții. În ograda vecină a observat o fată, care s-a dovedit a fi partea vătămată. Ei au făcut cunoștință, ultima comunicându-i că a fost adusă fără acte, nu i se permite să iasă din ogradă și lucrează pentru inculpații, Muntean Lilia (Sonea), Muntean Roman și Muntean Grigore, care o maltratau dacă nu îndeplinea ce i se cerea. Partea vătămată l-a rugat să o ajute să fugă de la ei. În una din seri el a ajutat-o să fugă și a ascuns-o într-un apartament din or. Soroca, deoarece o căutau. La organele poliției din or. Soroca nu s-au adresat deoarece Xxxxxx Xxxxx i-a*

comunicat, că anterior când a încercat să fugă a fost prinsă de poliție și returnată inculpaților. Ulterior, el împreună cu Xxxxx Xxxxx au plecat în or. Ocnița, la domiciliul său și peste circa două săptămâni s-au adresat organelor de poliție locale. Partea vătămată i-a comunicat, că a fost adusă când era mică din Republica Bașchiria, cu acte false. Personal, el n-a văzut ca partea vătămată să fie maltrată, dar a văzut-o cum mătura ograda. A mai indicat, că partea vătămată n-avea careva acte de identitate" si a martorului Bîstrițchi Vera care a relatat, că „activa în calitate de asistent la Centrul de Asistență și Protecție a Victimelor și Potențialelor Victime a Traficului de Ființe Umane. În vara anului 2006 de colaboratorii Centrului a fost adusă pentru asistență o fetiță de circa 14 ani. La prima vedere era o fetiță speriată, necărturată și inadecvată. Din cele relatate a înțeles, că aceasta este dintr-o familie de romi din or. Soroca, în privința ei fiind aplicată violența fizică și chiar sexuală, fiind impusă să facă diferite lucrări casnice, care nu erau pe puterea unui copil. Pe mâini și corp avea cicatrici și tăieturi, comunicându-i că a fost bătută. Cel mai des era abuzată de fiul stăpânei care o lovea cu pumnii și o trăgea de păr, provocându-i și răni pe corp cu cuțitul. I-a mai comunicat, că provine dintr-o familie numeroasă, fiind vândută unei familii de romi, cu care a și trecut hotarul în baza unei adeverințe de naștere falsă. A fost ajutată să fugă de la romi de o persoană pe nume Pavel care o vizita la Centru" , declarațiile în cauză fiind în coroborare si cu probele scrise precum, concluziile raportului de expertiză medico - legală nr.3670 din 12.07.2007, conform cărora: pe corpul Nigorei Abloiarova au fost depistate leziuni corporale calificate ca ușoare, care au fost produse în perioada anilor 2003-2006 (Vol. I, f.d.59-60).

În acțiunile Valentinei Muntean se regăsește latura obiectivă a infracțiunii imputate, cât și latura subiectivă, obiectul și subiectul, infracțiunii de trafic de copii, or, aceasta stabilind faptul, că partea vătămată este minoră și profitând de situația de vulnerabilitate a acesteia, care cerșea pe piață pentru a se întreține, a ademenit-o prin oferirea de mâncare și bani și inițial, adăpostind-o la un apartament, ulterior a transportat-o în Republica Moldova, or. Soroca, unde aceasta era obligată să presteze diferite munci casnice, deseori fiind supusă atât violenței psihice, cât și fizice.

Colegiul a calificat ca fiind declarative argumentele apărării precum că, instanța de fond, nu a dat apreciere corespunzătoare probelor acumulate, bazându-se unilateral doar pe depozițiile părții vătămate Xxxx Xxxxx, martorului Schirneavschi Pavel, precum și pe depozițiile martorului Bîstrițcaia Vera și nu a apreciat la justa valoare depozițiile inculpatelor Muntean Valentina și Muntean Lilia, precum și a martorilor care au declarat, că Xxxxx Xxxxx atât în familia Muntean, cât și Preida nu a fost maltrată, impusă contrar voinței să îndeplinească diferite lucrări, precum și faptul, că ar fi fost recrutată și transportată din Federația Rusă, or, instanța a reținut probele pertinente, utile și

concludente care în coroborare au redat situația reală a faptelor produse, analizând atât probele verbale cât și cele scrise, declarațiile inculpatelor venind în contradicție cu cumulul de probe administrat, fiind evident faptul că, partea vătămată la o vârstă atât de fragedă (13 ani), nu era în stare de sine stătător, să-și cauzeze leziunile depistate în urma expertizării și nici să se deplaseze din Federația Rusă în Republica Moldova, în lipsa unui abuz de poziție de vulnerabilitate a copilului.

Cu referire la argumentele apărării precum că, instanța de fond eronat a constatat, că partea vătămată ar fi fost recrutată și transportată de către Muntean Valentina și Muntean Roman din Federația Rusă în toamna anului 2003, indicându-se că, din materialele cauzei ar rezulta, că în perioada 01.10.2003-04.11.2003 aceasta s-a deținut în Centrul de reabilitare a minorilor (f.d. 147, Vol. I), iar la 04.11.2003 Xxxx Xxxxx a fost preluată din acest centru de către mama sa Xxxxxx Xxxxx (f.d. 164, Vol.1), Colegiul a notat că, la 19.10.2020, *procurorul Andrei Formusatii a modificat învinuirea în instanța de judecată în privința Valentinei Muntean, iar la 09.11.2020, a modificat învinuirea în instanța de judecată în privința Liliei Muntean, iar potrivit învinuirii noi, se indică perioada de timp - vara anului 2004 și toamna anului 2004.*

Au fost apreciate ca fiind nefondate și alegațiile apărării, potrivit cărora, un temei suplimentar de casare a sentinței, ar fi și faptul, că organul de urmărire penală nu a încercat prin cererea de comisie rogatorie din 27.02.2012 adresată autorităților din Federația Rusă (f.d.133, Vol.1), să verifice depozițiile date de partea vătămată legate de recrutarea ei din or. Sterlitomac, adăpostirea ei în apartamentul din or. Ufa, informația privind traversarea frontierei de stat în perioada de referință, precum și informația, despre personalitatea vizaților, Muntean Valentina și Muntean Roman, or, administrarea probelor este prerogativa organului de urmărire penală, iar apărarea în caz de dezacord cu probatoriul și procedura de administrare a acestuia urma să intervină cu anumite demersuri în acest sens.

Colegiul penal a apreciat ca fiind irelevante și invocările apărării că, potrivit declarațiilor unor martori, Xxxxxxxx Xxxx ar fi avut o oarecare libertate de deplasare în afara gospodăriei Valentinei Muntean și socrilor Liliei Muntean, astfel încercând să demonstreze că ultima se afla benevol în gospodăria acestora, or, însăși vârsta minoră a părții vătămate, aflarea într-o țară străină, departe de casa părintească, precum și lipsa actelor de identitate, practic o privau de dreptul la libertatea individuală, iar ulterioara evadare a acesteia înlătură orice dubiu rezonabil în acest sens.

Colegiul penal a statuat că, prima instanță, la reținerea faptei ca fiind constatată, în privința Valentinei Muntean, eronat a indicat numele persoanelor împreună cu care inculpatele, Muntean Valentina și Muntean Lilia, au comis faptele infracționale lor imputate, or, numai în privința lui Muntean Roman este

o sentință irevocabilă de condamnare, pe când în privința celorlalte persoane nominalizate de instanță, cauza a fost disjunsă, instanța urmând să constate comiterea infracțiunii, în comun cu persoane în privința cărora cauza a fost disjunsă.

Cu referire la dezacordul acuzării cu mărimea pedepsei stabilite inculpatei Muntean Valentina, instanța de apel a conchis că, invocările acuzării la acest aspect sunt neîntemeiate, or, instanța de fond la individualizarea pedepsei în privința Valentinei Muntean a ținut cont de faptul, că ultima anterior nu a fost condamnată, la locul de trai se caracterizează pozitiv, lipsesc circumstanțe agravante, de asemenea a ținut cont și de caracterul și gradul prejudiciabil al infracțiunii săvârșite, motivul și scopul celor comise, persoana celei vinovate, caracterul și mărimea daunei prejudiciabile, de influența pedepsei aplicate asupra corectării vinovatei, precum și de condițiile de viață ale familiei acesteia și i-a aplicat o pedeapsă corespunzătoare, care va atinge scopurile unei pedepse penale, iar majorarea de pedeapsă de la 10 ani la 11 ani închisoare solicitată de acuzare, în privința Valentinei Muntean, este lipsită de suport motivațional.

Soluția instanței de fond privind reîncadrarea acțiunilor inculpatei Muntean Lilia în baza art. 168 alin. (1) Cod penal, a fost calificată drept una eronată, sentința în această parte fiind una contradictorie, dispozitivul sentinței necorespunzând părții descriptive. Or, instanța de fond, în partea descriptivă a constatat că *„Muntean Valentina acționând împreună și în comun acord cu Muntean Roman, aflându-se în or. Soroca, urmărind scopul exploatării în continuare a copilului prin muncă și servicii forțate, au transferat-o pe Xxxxxx Xxxxx către Preida Angela, Muntean Lilia, Preida Ruslan și Preida Vasili cu care acționau împreună și de comun acord. Ulterior, continuând acțiunile infracționale inițiate de către Muntean Valentina și Muntean Roman, Preida Angela acționând împreună și în comun acord cu fiii săi Preida Ruslan, Preida Vasilii și nora Muntean Lilia în scopul exploatării prin muncă și servicii forțate a copilului, au adăpostit-o pe Xxxxxx Xxxxx în imobilul amplasat pe str. Xxxxxx Xxxxx, xx, din or. Xxxxx...”,* ca ulterior să-i reîncadreze acțiunile în temeiul art. 168 alin. (1) Cod penal, cu liberarea de răspundere penală pe motivul expirării termenului de prescripție de tragere la răspundere penală, cu încetarea procesului penal.

Traficul de copii și infracțiunea de muncă forțată sunt distincte în primul rând prin obiectul juridic, în cazul traficului de copii, obiectul juridic principal îl constituie relațiile sociale cu privire la dezvoltarea fizică, psihică, spirituală și intelectuală a minorului; obiectul juridic secundar formându-l relațiile sociale cu privire la libertatea fizică a minorului, pe când în cazul muncii forțate, libertatea muncii și relațiile sociale aferente sunt cele vătămate.

În cazul faptei infracționale prevăzute la art. 168 Cod penal, nu se atestă prezența unei acțiuni principale și a unei acțiuni adiacente, deși fapta dată o

alcătuiesc mai multe modalități cu caracter alternativ, legiuitorul nu stabilește un scop special pentru infracțiunea de muncă forțată. Traficul de copii nu se numără printre scopurile acestei infracțiuni. În schimb, scopul de exploatare prin muncă sau servicii forțate, constituie una dintre formele scopului acțiunii principale din cadrul traficului de copii. Traficul de copii absoarbe infracțiunea prevăzută la art. 168 Cod penal atunci când această infracțiune apare în modalitatea exploatării prin muncă, fapt ce persistă și la caz.

Articolul 168 Cod penal poate fi aplicat de unul singur în cazurile când persoana a fost angajată la muncă. Însă, a fost angajată nu prin înșelăciune, violență, amenințare cu violență etc. Chiar dacă ulterior făptuitorul recurge la asemenea procedee, ele nu vor fi în legătură cauzală cu angajarea (recrutarea). Va lipsi intenția unică complexă, caracteristică unei infracțiuni complexe.

În cazul comiterii traficului de copii de două sau mai multe persoane, este posibil ca fiecare dintre cofăptuitori să comită atât acțiunea principală din cadrul infracțiunii analizate, cât și acțiunea adiacentă din cadrul acesteia, precum și, numai acțiunea principală din cadrul infracțiunii de trafic de copii sau numai acțiunea adiacentă din cadrul acestei infracțiuni.

Astfel, Colegiul a notat că, eroarea instanței de fond constă în omiterea conștientizării prezenței unei infracțiuni complexe, în rezultat, calificând fragmentar/partial cele săvârșite, fiind reținută în sarcina Loliei Muntean doar infracțiunea-scop, adică, infracțiunea prevăzută la 168 Cod penal, care este absorbită la caz de infracțiunea - mijloc, adică traficul de copii, în scop de exploatare prin muncă – art. 206 Cod penal.

Suplimentar, instanța de fond a reținut în sarcina inculpatei Muntean Lilia o acțiune adiacentă, caracteristică traficului de copii, cum ar fi "*aplicarea violenței fizice și psihice și amenințarea cu aplicarea acesteia*" indicând, că a fost demonstrată în acțiunile lui Muntean Lilia obținerea muncii de la partea vătămată împotriva voinței ei, prin constrângere fizică și psihică, fapt confirmat prin declarațiile lui Xxxxx Xxxxx, care a declarat că a fost supusă maltratărilor, amenințărilor cu ele și înjosirilor, creându-i o stare permanentă de frică, atât de inculpata Muntean Lilia, cât și de alți membri ai familiei Muntean.

Faptul existenței constrângerii în privința Nigorei Abloiarova se mai probează și prin declarațiile martorilor Schirnevschii Pavel și Bîstrițchi Vera, de concluziile raportului de expertiză medico - legală nr. 3670 din 12.07.2007, conform cărora pe corpul Nigorei Abloiarova au fost depistate leziuni corporale calificate ca ușoare, care au fost produse în perioada anilor 2003-2006 (Vol. I, f.d.59-60).

Astfel, instanța de fond eronat a statuat, că în acțiunile inculpatei Muntean Lilia nu sunt prezente acțiunile de adăpostire și primire a unui copil, în scopul exploatării prin muncă și servicii forțate, însoțită de violență fizică și psihică, profitând de situația de vulnerabilitate a copilului, or, partea vătămată a fost

transferată de la gospodăria Valentinei Muntean, ultima urmând să plece cu soțul în Federația Rusă, în gospodăria Liliei Muntean și a soțului acesteia, care a primit-o și adăpostit-o, partea vătămată, continuând să îndeplinească munca casnică, fiind astfel exploatată prin muncă și servicii forțate, cu aplicarea violenței fizice și psihice, profitându-se de situația de vulnerabilitate a acesteia.

Colegiul penal a reținut că, deși inculpata Muntean Lilia nu a recunoscut vina în comiterea faptei imputate, indicând că XXXXXXXXXXXX XXXXX îi era ca o soră, și se comporta bine cu ea, considerând că nu a comis în privința acesteia careva acte ilegale, în confirmarea faptei imputate, se rețin declarațiile părții vătămate, a martorilor cât și probele scrise.

Astfel, instanța de fond justificat a statuat, că potrivit procesului-verbal de examinare a materialelor acumulate de autoritățile din Federația Rusă în baza cererii de asistență juridică în materie penală, partea vătămată XXXXXXXXXXXX XXXXX provine dintr-o familie social vulnerabilă, fiind născută în condiții necunoscute, nu dispune de acte de identitate și a fost impusă de mama ei XXXXXXXX XXXXXXXX să cerșească într-o piață din or. Sterlitomac (Vol. I, f.d.192), fapt ce coroborează perfect cu declarațiile părții vătămate date inclusiv în instanța de apel.

Colegiul penal a notat că, scopul exploatării prin muncă a părții vătămate, prin constrângere fizică și psihică, este confirmat prin declarațiile părții vătămate cât și prin declarațiile martorului, Schirneavschii Pavel.

Astfel, în acțiunile inculpatei Muntean Lilia, perfect se regăsește latura obiectivă a infracțiunii imputate, care se exprimă prin primirea și adăpostirea unui copil, în scopul exploatării prin muncă și servicii forțate, însoțită de violență fizică și psihică, profitând de situația de vulnerabilitate a copilului, cât și latura subiectivă, obiectul și subiectul infracțiunii de trafic de copii, or, aceasta locuind împreună cu soțul în gospodăria din or. XXXXXXX, str. XXXXXXX XXXXX, nr. xx, a primit-o și adăpostit-o pe minora XXXXXXXXXXXX XXXXX, supunând-o la diferite munci casnice, aplicând în privința acesteia violență fizică și psihică.

Instanța de apel a apreciat ca fiind lipsite de suport juridic, statuările instanței de fond privitor la faptul, că nici în cadrul urmăririi penale, nici în ședința de judecată, nu au fost acumulate probe care ar indica prezența laturii obiective, în acțiunile Liliei Muntean or, prin „adăpostire”, se înțelege plasarea acesteia într-un loc ferit, pentru a nu fi descoperită de către reprezentanții organelor de stat sau terțe persoane care ar putea denunța traficantul, iar prin „primirea victimei” se înțelege preluarea victimei traficate de către o altă persoană de la persoana care i-a transmis-o prin vânzare-cumpărare, schimb, dare în chirie, cesiune în contul unei datorii, donație sau alte asemenea tranzacții cu sau fără recompensă, fiind evident faptul, că victima la caz a fost transferată de Muntean Valentina din gospodăria sa, în gospodăria Liliei Muntean, care a

primit-o și adăpostit-o, continuând să o exploateze prin muncă, aplicând în privința acesteia violență fizică și psihică.

Astfel, a fost constatat cu certitudine, că Nigora Abloiarova a ajuns în imobilul amplasat pe str. XXXXXX XXXXX, xx, din or. XXXXX datorită faptului, că Muntean Lilia a întemeiat o familie cu Preida Ruslan și a trecut cu traiul în imobilul menționat. Concomitent, ducând o viață de familie cu Preida Ruslan, inculpata Muntean Lilia se folosea și administra imobilul menționat. Despre aceasta a confirmat partea vătămată, care a declarat că în imobilul amplasat pe str. XXXXXX XXXXX, nr. xx, din or. XXXXX, Muntean Lilia o impunea să facă lucrul casnic, adică se comporta ca o stăpână a casei. Rezultă că, Muntean Lilia în comun cu membrii familiei Preida au plasat victima în imobilul de pe str. XXXXXX XXXXX, nr. xx, din or. XXXXX pentru a-i oferi un adăpost, acțiuni prin care se realizează semnul calificativ "*adăpostirea, primirea*" prevăzut de art. 206 Cod penal.

Vinovăția inculpatelor Muntean Lilia și Muntean Valentina în comiterea faptei incriminate, este demonstrată prin coroborarea probelor verbale cu cele scrise și anume prin sesizarea adresată OIM cu privire la exploatarea minorei XXXXXXXXXXX XXXXX în munca domestică de către o familie de romi (Vol. I, f.d. 26); procesul-verbal de recunoaștere a persoanei după fotografii, partea vătămată XXXXXXXXXXX XXXXX a recunoscut persoana căreia îi ziceau „Lealea”, care s-a dovedit a fi Muntean Valentina (Vol. I, f.d.46), recunoscând-o și pe persoana căreia îi ziceau „Sonia”, care s-a dovedit a fi Muntean Lilia (Vol. I, f.d. 50); potrivit concluziilor raportului de expertiză medico-legală nr. 3670 din 12.07.2007, pe corpul Nigorei Abloiarova au fost depistate leziuni corporale calificate ca ușoare, care au fost produse în perioada 2003 - 2006 (Vol. I, f.d. 59-60), iar potrivit materialelor acumulate de autoritățile din Federația Rusă în baza cererii de asistență juridică în materie penală, s-a constatat că partea vătămată XXXXXXXXXXX XXXXX provine dintr-o familie social vulnerabilă, a fost născută în condiții necunoscute, nu dispune de acte de identitate, a fost impusă de mama ei XXXXXXXXXXX XXXXXX

să cerșească într-o piață din or. Sterlitomac (Vol. I, f.d. 192).

Potrivit concluziilor raportului de expertiză, efectuat în privința inculpatei Muntean Lilia, s-a constatat că expertizata prezintă nivelul dezvoltării intelectuale în corespundere cu limita inferioară a normei de vârstă, nesuferind de tulburări psihice.

Pe cale de consecință, instanța de apel conchisă că, toată perioada de timp incriminată inculpatei Lilia Muntean nu poate fi reținută în sarcina acesteia, or, la sfârșitul anului 2004, după cum se incriminează de acuzare, Muntean Lilia nu era subiect al infracțiunii, atingând vârsta de 16 ani abia la 12 aprilie 2005, moment, din care a devenit subiect al infracțiunii fiind pasibilă răspunderii penale, or, acțiunile în cauză, de primire și adăpostire, sunt continue și au încetat

odată cu evadarea victimei

Astfel, Colegiul penal a reținut ca fiind constatată fapta comisă de Muntean Valentina - traficul de copii în următoarele circumstanțe:

În vara anului 2004, Muntean Valentina, acționând împreună și prin înțelegere prealabilă cu soțul său Muntean Roman, aflându-se în or. Sterlitomac, Federația Rusă, profitând de situația de vulnerabilitate a victimei, care se afla fără supravegherea părinților și fără mijloace de supraviețuire, cerșea pe teritoriul unei piețe agricole din localitatea respectivă, urmărind scopul exploatării prin muncă și servicii forțate a copilului au răpit-o pe minora XXXXXXXXXXX XXXXX, născută la xx.xx.xxxx, ademenind-o prin înșelăciune sub pretextul acordării unei sume de bani, a imobilizat-o prin administrarea de somnifere. Apoi, deținând controlul asupra victimei care nu era în conștiință, Muntean Valentina împreună cu Muntean Roman, în scopul exploatării prin muncă și servicii forțate au transportat-o pe minora XXXXXXXXXXX XXXXX în or. Ufa, Federația Rusă, adăpostind-o într-un apartament din localitatea respectivă, unde ei locuiau. Privând victima de libertate și tăinuind-o în apartamentul respectiv pentru a nu fi descoperită de către organele de drept sau de către alte persoane, Muntean Valentina și Muntean Roman, folosind violența fizică și psihică și amenințarea cu aplicarea acesteia au exploatat-o prin muncă și servicii forțate, fiind impusă contrar voinței să efectueze lucrul casnic.

Ulterior, aproximativ în toamna anului 2004, Muntean Valentina, acționând împreună și în comun acord cu Muntean Roman, continuând acțiunile sale criminale, în scopul diminuării gradului de discernământ și pentru a menține controlul asupra victimei, i-au administrat minorei XXXXXXXXXXX XXXXX substanțe somnifere, și folosindu-se de starea de somnolență a victimei, au transportat-o în or. Soroca, Republica Moldova, prezentând acte de identitate false pentru legitimarea victimei la punctele de trecere a frontierelor statelor de tranzit.

Ulterior, aproximativ în toamna anului 2004, Muntean Valentina acționând împreună și în comun acord cu Muntean Roman, aflându-se în or. Soroca, urmărind scopul exploatării copilului prin muncă, au adăpostit-o pe XXXXXXXXXXX XXXXX în imobilul amplasat pe str. XXXXX XXXXX nr. xx, or. XXXXX ce le aparține cu drept de proprietate, acordându-i pentru locuire un șopron al gospodăriei indicate și profitând de situația de vulnerabilitate manifestată prin faptul, că XXXXXXXXXXX XXXXX se afla fără acte și fără bani într-o țară străină, folosind violența fizică și psihică, precum și amenințarea cu aplicarea acesteia a fost exploatată prin muncă și servicii forțate, fiind impusă contrar voinței să efectueze lucrul casnic până la finele anului 2004.

Ulterior, la sfârșitul anului 2004, Muntean Valentina acționând împreună și în comun acord cu Muntean Roman, aflându-se în or. Soroca, urmărind scopul exploatării în continuare a copilului prin muncă și servicii forțate, au

transferat-o pe XXXXXXXXXXX XXXXX către Muntean Lilia și alte persoane în privința cărora cauza a fost disjunctă, cu care acționau împreună și de comun acord.

Ulterior, continuând acțiunile infracționale inițiate de către Muntean Valentina și Muntean Roman, persoanele în privința cărora cauza a fost disjunctă, acționând împreună și în comun acord cu Muntean Lilia în scopul exploatării prin muncă și servicii forțate a copilului au adăpostit-o pe XXXXXXXXXXX XXXXX în imobilul amplasat pe str. XXXXXX XXXXX nr. xx, din or. XXXXX, ascunzând-o de reprezentanții organelor de drept și alte persoane. De asemenea, persoanele în privința cărora cauza a fost disjunctă și Muntean Lilia, profitând de situația de vulnerabilitate manifestată prin faptul că XXXXXXXXXXX XXXXX se afla fără acte și fără bani într-o țară străină, prin aplicarea violenței fizice și psihice și amenințarea cu aplicarea acesteia din partea tuturor membrilor de familie menționate a fost exploatată prin muncă și servicii forțate, fiind impusă contrar voinței să efectueze lucrul casnic până în luna aprilie a anului 2006.

Concomitent, în perioada menționată minora XXXXXXXXXXX XXXXX, fiind exploatată prin muncă și servicii forțate la efectuarea lucrărilor casnice, de către persoanele în privința cărora cauza a fost disjunctă și Muntean Lilia, a fost abuzată sexual de către o persoană în privința căruia cauza a fost disjunctă și tot el a săvârșit cu victima minoră raporturi sexuale prin constrângere fizică și psihică a victimei și profitând de imposibilitatea acesteia de a se apăra și de a-și exprima voința.

Exploatarea victimei minore XXXXX XXXXX a durat până în luna aprilie 2006, când a reușit să evadeze de la persoanele în privința cărora cauza a fost disjunctă și Muntean Lilia, din imobilul de pe str. XXXXXX XXXXX, nr. xx, din or. XXXXX.

Astfel, prin acțiunile sale intenționate, Muntean Valentina, a comis infracțiunea prevăzută de art. 206 alin. (2) lit. a) și c) Cod penal, adică adăpostirea, primirea, unui copil, în scopul exploatării prin muncă și servicii forțate, însoțită de violență fizică și psihică, profitând de situația de vulnerabilitate a copilului.

Muntean Lilia, a săvârșit trafic de copii în următoarele circumstanțe:

În vara anului 2004, Muntean Valentina, acționând împreună și prin înțelegere prealabilă cu soțul său Muntean Roman, aflându-se în or. Sterlitomac, Federația Rusă, profitând de situația de vulnerabilitate a victimei, care se afla fără supravegherea părinților și fără mijloace de supraviețuire, cerșea pe teritoriul unei piețe agricole din localitatea respectivă, urmărind scopul exploatării prin muncă și servicii forțate a copilului au răpit-o pe minora XXXXXX XXXXX, născută la xx.xx.xxxx, ademenind-o prin înșelăciune sub pretextul acordării unei sume de bani, a imobilizat-o prin administrarea de somnifere.

Apoi, deținând controlul asupra victimei care nu era în conștiință, Muntean Valentina împreună cu Muntean Roman, în scopul exploatării prin muncă și servicii forțate au transportat-o pe minora Xxxxxxx Xxxxx în or. Ufa, Federația Rusă, adăpostind-o într-un apartament din localitatea respectivă, unde ei locuiau. Privând victima de libertate și tăinuind-o în apartamentul respectiv pentru a nu fi descoperită de către organele de drept sau de către alte persoane, Muntean Valentina și Muntean Roman, folosind violența fizică și psihică și amenințarea cu aplicarea acesteia au exploatat-o prin muncă și servicii forțate, fiind impusă contrar voinței să efectueze lucrul casnic.

Ulterior, aproximativ în toamna anului 2004, Muntean Valentina, acționând împreună și în comun acord cu Muntean Roman, continuând acțiunile sale criminale, în scopul diminuării gradului de discernământ și pentru a menține controlul asupra victimei, i-au administrat minorei Xxxxxx Xxxx substanțe somnifere, și folosindu-se de starea de somnolență a victimei, au transportat-o în or. Soroca, Republica Moldova, prezentând acte de identitate false pentru legitimarea victimei la punctele de trecere a frontierelor statelor de tranzit.

Ulterior, aproximativ în toamna anului 2004, Muntean Valentina acționând împreună și în comun acord cu Muntean Roman, aflându-se în or. Soroca, urmărind scopul exploatării copilului prin muncă, au adăpostit-o pe Xxxxxx Xxxxx în imobilul amplasat pe str. Xxxxxx Xxxxxx, nr. xx, or. Xxxxx ce le aparține cu drept de proprietate, acordându-i pentru locuire un șopron al gospodăriei indicate și profitând de situația de vulnerabilitate manifestată prin faptul, că Xxxxxxx Xxxxx se afla fără acte și fără bani într-o țară străină, folosind violența fizică și psihică, precum și amenințarea cu aplicarea acesteia a fost exploatată prin muncă și servicii forțate, fiind impusă contrar voinței să efectueze lucrul casnic până la finele anului 2004.

Ulterior, la sfârșitul anului 2004, Muntean Valentina acționând împreună și în comun acord cu Muntean Roman, aflându-se în or. Soroca, urmărind scopul exploatării în continuare a copilului prin muncă și servicii forțate, au transferat-o pe Xxxxxxx Xxxxx către Muntean Lilia și alte persoane în privința cărora cauza a fost disjunctă, cu care acționau împreună și de comun acord.

Ulterior, continuând acțiunile infracționale inițiate de către Muntean Valentina și Muntean Roman, persoanele în privința cărora cauza a fost disjunctă, acționând împreună și în comun acord cu Muntean Lilia în scopul exploatării prin muncă și servicii forțate a copilului au adăpostit-o pe Xxxxxxx Xxxxx în imobilul amplasat pe str. Xxxxxx Xxxxx, nr. xx, din or. Xxxxx, ascunzând-o de reprezentanții organelor de drept și alte persoane. De asemenea, persoanele în privința cărora cauza a fost disjunctă și Muntean Lilia, profitând de situația de vulnerabilitate manifestată prin faptul că Xxxxxxx Xxxxx se afla fără acte și fără bani într-o țară străină, prin aplicarea violenței

fizice si psihice si amenințarea cu aplicarea acesteia din partea tuturor membrilor de familie menționate a fost exploatată prin muncă și servicii forțate, fiind impusă contrar voinței să efectueze lucrul casnic până în luna aprilie a anului 2006.

Concomitent, în perioada menționată minora Xxxxxx Xxxxx, fiind exploatată prin muncă și servicii forțate la efectuarea lucrărilor casnice, de către persoanele în privința cărora cauza a fost disjungată și Muntean Lilia, a fost abuzată sexual de către o persoană în privința căruia cauza a fost disjungată și tot el a săvârșit cu victima minoră raporturi sexuale prin constrângere fizică și psihică a victimei și profitând de imposibilitatea acesteia de a se apăra și de a-și exprima voința.

Exploatarea victimei minore Xxxx Xxxx a durat până în luna aprilie 2006 când a reușit să evadeze de la persoanele în privința cărora cauza a fost disjungată și Muntean Lilia, din imobilul de pe str. Xxxxxx Xxxxx, nr. xx, din or. Xxxxxx.

Astfel, prin acțiunile sale intenționate, Muntean Lilia, a comis adăpostirea, primirea, unui copil, în scopul exploatării prin muncă și servicii forțate, însoțită de violență fizică si psihică, profitând de situația de vulnerabilitate a copilului, adică infracțiunea prevăzută de art. 206 alin. (2) lit. a) și c) Cod penal.

La stabilirea pedepsei în privința inculpatei Muntean Valentina, instanța de apel, a ținut cont de faptul că, ultima anterior nu a fost condamnată, la locul de trai se caracterizează pozitiv, lipsesc circumstanțe agravante, de asemenea a ținut cont și de caracterul și gradul prejudiciabil al infracțiunii săvârșite, motivul și scopul celor comise, persoana celei vinovate, caracterul și mărimea daunei prejudiciabile, a ținut cont de influența pedepsei aplicate asupra corectării vinovatei, precum și de condițiile de viață ale familiei acesteia și a aplicat o pedeapsă corespunzătoare, care va atinge scopurile unei pedepse penale.

Solicitarea procurorului privind aplicarea pedepsei de 11 ani închisoare în privința inculpatei Muntean Valentina, Colegiul a apreciat-o ca fiind lipsită de suport motivațional, urmând a-i fi aplicată o pedeapsă de 10 ani închisoare.

La stabilirea pedepsei inculpatei Lilieii Muntean, Colegiul penal a ținut cont de faptul, că *Muntean Lilia la momentul comiterii infracțiunii era minoră, atingând vârsta de tragere la răspundere penală de 16 ani, deja în procesul derulării evenimentelor, fiind copil, cu un nivel de dezvoltare intelectuală în corespundere cu limita inferioară a normei de vârstă, având respectiv și un rol secundar în săvârșirea infracțiunii, iar la moment are și ea doi copii minori la întreținere, la locul de trai se caracterizează pozitiv, anterior nu a fost trasă la răspundere penală, și nici ulterior pe parcursul a circa 14 ani, considerându-se oportun de a i se aplica o pedeapsă cu închisoarea cu aplicarea prevederilor art. 79 Cod penal, sub limita minimă stabilită de norma penală, limitându-se la termenul aflării acesteia sub arest preventiv și arest la domiciliu, or, potrivit*

art. 79 alin. (1) Cod penal, ținând cont de circumstanțele excepționale ale cauzei, legate de scopul și motivele faptei, de rolul vinovatului în săvârșirea infracțiunii, de comportarea lui în timpul și după consumarea infracțiunii, de alte circumstanțe care micșorează esențial gravitatea faptei și a consecințelor ei, precum și de contribuirea activă a participantului unei infracțiuni săvârșite în grup la descoperirea acesteia, instanța de judecată poate aplica o pedeapsă sub limita minimă, prevăzută de legea penală pentru infracțiunea respectivă, sau una mai blândă, de altă categorie, ori poate să nu aplice pedeapsa complementară obligatorie. Minoratul persoanei care a săvârșit infracțiunea se consideră circumstanță excepțională.

Astfel, ținând cont de prevederile art. 61, 75, 79 Cod penal, Colegiul penal a conchis că, prin aplicarea față de inculpată a pedepsei astfel cum a fost individualizată, vor fi atinse scopurile pedepsei penale de corectare a inculpatei, de restabilire a echității sociale, de prevenire a săvârșirii altor infracțiuni, doar respectiva pedeapsă fiind aptă să conducă la realizarea scopurilor sancțiunii, contribuind la reeducarea inculpatei, la formarea unei atitudini pozitive față de ordinea de drept, regulile de conviețuire socială și principiile morale.

Cu referire la solicitarea procurorului-apelant cu privire la încasarea din contul inculpatelor Muntean Valentina și Muntean Lilia a cheltuielilor judiciare în sumă de 4236 lei, instanța de apel a notat, că atât în nota la rechizitoriu, susțineri verbale, cât și în cererea de apel nu s-a concretizat din ce ar rezulta cheltuielile judiciare în cuantumul dat, or, la materialele cauzei este prezent doar un raport de expertiză medico-legală datat cu 18.07.2007, care nu conține careva estimări.

Totodată, s-a reținut că, în cazurile când expertiza este dispusă de către organul de urmărire penală sau de către procuror din oficiu, plățile necesare pentru efectuarea expertizei vor fi achitate din contul mijloacelor bănești a bugetului de stat și ținând cont de faptul că efectuarea expertizei nu a fost dispusă la cererea și inițiativa părții apărării, după cum se specifică în art. 142 alin. (2) Cod penal, dar a fost dispusă din oficiu de către organul de urmărire penală în vederea stabilirii vătămarilor corporale la partea vătămată și constatării caracterului, gradului de gravitate a lor, ce la rândul său a determinat stabilirea circumstanțelor relevante cauzei penale, acțiuni ce țin de administrarea probatoriului și formularea învinuirii - pusă în sarcina părții acuzării, Colegiul a apreciat ca fiind neîntemeiată solicitarea procurorului cu privire la încasarea din contul inculpatelor a cheltuielilor judiciare pentru efectuarea expertizei judiciare medico-legală.

Cu referire la acțiunea civilă, Colegiul penal, citând prevederile art. 225, 219 alin. (2) pct. 4), 220 alin. (2) și (3) Cod de procedură penală, 1398 alin. (1), 1422 alin.(1) și (2), 1423 alin. (1) Cod civil, a statuat că instanța de fond eronat a estimat cuantumul retribuiției morale, considerând suma de 12 000 lei, drept

una echitabilă și dispunând încasarea acesteia de la inculpate în mod solidar.

Colegiul penal a notat în acest sens, că încasarea în mod solidar a sumei de 12000 lei cu titlu de prejudiciu moral, contravine prevederilor legale, or, în mod solidar poate fi reparat doar prejudiciul material, cel moral, urmând a fi individualizat, fiind unul personal, raportat la suferințele fizice/psihice produse părții vătămate nemijlocit de persoana vinovată.

Astfel, solicitarea încasării sumei de 250 000 lei, urmează a fi admisă parțial, în acest sens, apreciindu-se caracterul și suferințele fizico-psihiice suportate de către partea vătămată în urma acțiunilor infracționale ale inculpatelor, exprimate prin: aplicarea violenței fizice și psihice, exploatarea prin muncă, privarea de libertatea individuală pe parcursul unei perioade îndelungate de timp, cu luarea acesteia din familia biologică și transferarea în altă țară la o vârstă fragedă de doar 13 ani, Colegiul considerând necesar de a le admite în parte, dispunând: încasarea de la Muntean Valentina în beneficiul părții vătămate XXXXXXX XXXXX a sumei de 70 000 lei, cu titlu de prejudiciu moral, iar de la Muntean Lilia în beneficiul părții vătămate XXXXXXX XXXXX a sumei de 20 000 lei, cu titlu de prejudiciu moral, rezumându-se la așa sume inclusiv și din considerentul că, Muntean Lilia la acel moment era minoră, având un rol secundar în comiterea infracțiunii, suferințele produse de Muntean Valentina părții vătămate prevalând în coraport cu cele produse de Muntean Lilia, concluzionându-se, că această sumă în opinia Colegiului penal este în coraport cu suferințele cauzate și consecințele produse, fiind pe măsură să aducă o satisfacție echitabilă părții vătămate, or, suma de 250 000 lei solicitată în acest sens, ar fi una exagerată în raport cu fapta prejudiciabilă comisă.

5. Decizia instanței de apel a fost contestată cu recursuri ordinare de către:

5.1. Procurorul în Procuratura de circumscripție Bălți, Andrei Formusatii, care invocând prevederile art. 427 alin. (1) pct. 6), 10) Cod de procedură penală, că hotărîrea atacată nu cuprinde motivele pe care se întemeiază soluția și s-au aplicat pedepse individualizate contrar prevederilor legale și solicită casarea acesteia cu dispunerea rejudecării cauzei în aceeași instanță de apel, în alt complet de judecată.

În motivarea recursului declarat, invocă următoarele:

- la stabilirea și individualizarea pedepsei în privința inculpatei Muntean Lilia, Colegiul Penal eronat a considerat oportun de a-i aplica o pedeapsă cu închisoarea, cu aplicarea prevederilor art. 79 Cod penal, sub limita minimă stabilită de norma penală, limitându-se la termenul aflării acesteia sub arest preventiv și arest la domiciliu, eronat apreciind că prin aplicarea față de inculpată a pedepsei astfel cum a fost individualizată, vor fi atinse scopurile pedepsei penale. Or, Muntean Lilia a fost învinuită și recunoscută vinovată de comiterea infracțiunii, prevăzute de art. 206 alin. (2) lit. a), c) Cod penal, care este o infracțiune deosebit de gravă și stabilirea unei pedepse sub formă de închisoare pe un termen de 11 luni și 22 zile, limitându-

se doar la termenul aflării acesteia sub arest preventiv și arest la domiciliu, nu ar asigura, atingerea scopului prevăzut de art. 61 alin. (2) Cod penal;

- instanța de apel nu a respectat criteriile generale de individualizare a pedepsei, deoarece circumstanțele invocate și reținute de instanțele respective nu îndreptățesc faptele comise de inculpată și, deci, nu pot genera aplicarea unei pedepse neechitabile;

- pedeapsa stabilită inculpatei Muntean Lilia de către instanța de apel, nu a fost individualizată corect și nu în destulă măsură încât acesta să se convingă de necesitatea respectării legii și evitarea pe viitor a săvârșirii unor fapte similare, or aplicarea unei pedepse mai blânde, sub limita prevăzută de lege, poate încuraja pe viitor săvârșirea altor infracțiuni atât din partea lui Muntean Lilia, cât și a altor persoane.

5.2. Avocatul Oleg Spînu, în numele inculpatei Muntean Valentina, care invocând prevederile art. 427 alin. (1) pct. 6) și 10) Cod de procedură penală, solicită casarea acesteia cu rejudecarea cauzei și pronunțarea unei noi hotărâri, potrivit modului stabilit pentru prima instanță, prin care inculpata Muntean Valentina să fie achitată, *pe motiv că fapta nu a fost săvârșită de ea.*

În motivarea recursului declarat, invocă următoarele:

- instanța de apel a dat o apreciere incorectă *probelor acumulate de către organul de judecată* și administrate în instanță, bazându-se unilateral doar pe depozițiile părții vătămate XXXXXXXX XXXXX, martorului Schirnevschii Pavel precum fi pe depozițiile martorului Bîstrițaia Vera, cea din urmă nefiind măcar nici martor ocular. De fapt, atât Schirnevschii Pavel cât și Bîstrițaia Vera au povestit ceea ce de fapt au auzit de la pretinsa parte vătămată;

- instanța de judecată nu putea să aprecieze critic depozițiile inculpatelor Muntean Valentina, or careva probe pertinente și concludente de către organul de urmărire penală și acuzatorul de stat nu au fost prezentate instanței de judecată;

- martorii Negherneac Mihai, Necruțu Tatiana, Necruțu Vasilii, Moscalciuc Fiodor, Moiseenco Alexandr, Tomac Ecaterina, Preida Vâsle, Preida Măria, Preida Svetlana, Preida Galina, Codrean Efrosinia, Preida Vasile, Muntean Măria și Stoian Svetlana, auduiția în ședința de judecată, au declarat că XXXXXXXX XXXX atât în familia Muntean cât și Preida nu a fost maltratată, impusă contrar voinței ei să îndeplinească diferite lucrări, precum și faptul că ar fi fost recrutată și transportată din Federația Rusă;

- depozițiile părții vătămate care a dus în eroare nu numai organul de urmărire penală dar și instanța de judecată, urmau a fi apreciate critic, or, partea vătămată susține că ar fi fost recrutată, transportată de către Muntean Valentina și Muntean Roman din Federația Rusă în toamna anului 2003 pe când însă din materialele cauzei reiese că în perioada 01.10.2003-04.11.2003 aceasta s-a deținut în Centrul de reabilitare a minorilor, fapt confirmat prin răspunsul la cererea de comisie rogatorie

(f.d.147 vol. I), iar potrivit actului de transmitere, XXXXXXXX XXXXX la 04.11.2003 a fost preluată din acest centru de către mama sa XXXXXX XXXXXXX, iar potrivit mărturiilor mamei părții vătămate, rezultă că ultima data a văzut-o pe Nigora la data de 16.09.2004, adică deja când cea din urmă era în R. Moldova.

- fiind audiată în cadrul anchetei partea vătămată a mai indicat că din or. Ufa, Federația Rusă ea ar fi fost adusă de către Muntean Roman și Muntean Valentina în baza actelor false, pe când atât în cadrul audierii inculpatului Muntean Roman dar și a lui Muntean Valentina, XXXXXXXXXXX XXXXX mai indică încă asupra unei femei care ar fi prezentat actele fiicei sale dând-o pe ea drept fiica ei;

- partea vătămată a indicat că atât în casa familiei Muntean cât și a familiei Preida a fost maltratată, violată fiindu-i îngădit accesul la libera deplasare, fapt combătut de către toți martorii oculari ce au fost audiați;

- partea vătămată mai susține din ianuarie 2004 până în luna aprilie 2006 a fost ținută forțat de către aceste două familii, fiind maltratată și violată, atunci apare logica întrebare de ce din aprilie 2004 și până la 03.07.2007 nu sa adresat organelor de drept pentru a denunța faptele date;

- organul de urmărire penală dar și acuzarea de stat nici nu a încercat în cererea de comisie rogatorie din 27.02.2012 adresată autorităților din Federația Rusă, să solicite verificarea depozițiilor date de partea vătămată legate de recrutarea ei din or. Sterlitomac, adăpostirea ei în apartamentul din or. Ufa, informația privind traversarea frontierei de stat în perioada de referință precum și informația despre personalitatea inculpaților Muntean Roman și Muntean Valentina, prin ce au fost încălcate prevederile a art. 19 Cod de procedură penală.

- instanța de fond de câteva ori s-a referit la faptul că un motiv de condamnare a inculpatelor Muntean Valentina ar fi faptul că complicele acestora, Muntean Roman este condamnat în privința lui este o hotărâre definitivă și irevocabilă, neatrăgând atenția că acuzațiile aduse acestora sunt diferite, și anume că, Muntean Roman este acuzat că *în septembrie 2004, acționând împreună și prin înțelegere prealabilă cu soția sa Muntean Valentina au săvârșit infracțiunea ce li se impută conform învinuirii* aduse, iar Muntean Valentina este acuzată că, *ea împreună cu soțul ei Muntean Roman în vara anului 2003 ar fi comis traficul minorei XXXXXXXXXXX XXXXX din Federația Rusă;*

- instanța de fond cât și cea de apel, urma să aprecieze fiecare probă din punct de vedere al pertinentei, concludenței, utilității și veridicității ei, iar toate probele în ansamblu - din punct de vedere al coroborării lor.

6. Examinând admisibilitatea în principiu a recursurilor declarate, în raport cu materialele cauzei, Colegiul penal concluzionează inadmisibilitatea acestora, ca fiind vădit neîntemeiate, din următoarele considerente.

În conformitate cu art. 432 alin. (2) pct. 4) Cod de procedură penală *instanța de recurs, examinând admisibilitatea în principiu a recursului declarat împotriva*

hotărârii instanței de apel, este în drept să decidă asupra inadmisibilității acestuia în cazul în care constată că este vădit neîntemeiat.

Conform prevederilor art. 424 alin. (2) Cod de procedură penală, *instanța de recurs examinează cauza numai în limitele temeiurilor stipulate expres de art. 427 Cod de procedură penală, care în mod obligatoriu trebuie să fie invocate de recurent.*

Colegiul reține că procurorul indică ca temeiuri de drept pentru casarea deciziei recurate pct. 6) și 10) alin. (1) al art. 427 Cod de procedură penală, *că hotărârea atacată nu cuprinde motivele pe care se întemeiază soluția și s-au aplicat pedepse individualizate contrar prevederilor legale.*

Totodată, se reține că avocatul indică ca temeiuri de drept pentru casarea deciziei recurate pct. 6) și 10) alin. (1) al art. 427 Cod de procedură penală, solicitând achitarea inculpatei Muntean Valentina, pe motiv că fapta nu a fost săvârșită de inculpată.

Instanța de recurs menționează însă că, prevederile la care se referă autorii recursurilor nu sunt aplicabile din punctul de vedere al prezenței erorilor de drept, care ar servi ca temei de implicare a instanței în sensul casării deciziei instanței de apel.

În primul rând, se reține că, procurorul în recursul declarat, deși este de acord cu starea de fapt stabilită de instanțele de judecată, precum și cu încadrarea juridică a acțiunilor inculpatelor Muntean Valentina și Muntean Lilia, critică decizia contestată doar în partea ce ține de pedeapsa stabilită inculpatei Muntean Lilia, considerând-o prea blândă, solicitând în acest sens, dispunerea rejudecării cauzei în latura pedepsei stabilite acesteia din urmă.

Cu referire la pedeapsa stabilită inculpatei Muntean Lilia, de către instanța de apel, Colegiul consideră că instanța inferioară și-a motivat just soluția adoptată în acest sens, acordând deplină eficiență prevederilor art. 7, 61, 75, 79 Cod penal, la soluționarea chestiunii cu privire la individualizarea pedepsei, stabilite conform sancțiunii articolului incriminat, iar în sprijinul statuării respective relevă următoarele.

Așa cum se reține din doctrina penală, în cazul săvârșirii unei infracțiuni instanța de judecată este singura în măsură să înfăptuiască nemijlocit acțiunea de individualizare a pedepsei pentru infractorul care a comis acea infracțiune, având deplina libertate de acțiune în vederea realizării operațiunii respective, ținând seama de regulile și principiile prevăzute de Codul penal la stabilirea felului, duratei ori a cuantumului pedepsei.

Chestiunea de individualizare a pedepsei este un proces obiectiv, de evaluare a tuturor elementelor circumscrise faptei și autorului, având ca finalitate stabilirea unei pedepse în limitele prevăzute de sancțiunea articolului din Codul penal, în baza căruia a fost condamnat inculpatul.

La stabilirea categoriei și mărimii pedepsei în privința inculpatei Muntean Lilia, instanța de apel legal și întemeiat a constatat și apreciat circumstanțele de fapt și de drept privind pedeapsa aplicată inculpatei în strictă conformitate cu prevederile normelor de procedură penală și prescripțiilor de drept material, just și argumentat a ținut cont de circumstanțele atenuante și excepționale, precum că *Muntean Lilia la momentul comiterii infracțiunii era minoră, atingând vârsta de tragere la răspundere penală de 16 ani, deja în procesul derulării evenimentelor, fiind copil, cu un nivel de dezvoltare intelectuală în corespundere cu limita inferioară a normei de vârstă, având respectiv și un rol secundar în săvârșirea infracțiunii, iar la moment are și ea doi copii minori la întreținere, la locul de trai se caracterizează pozitiv, anterior nu a fost trasă la răspundere penală, și nici ulterior pe parcursul a circa 14 ani cât a durat procesul penal în cauza penală respectivă*, cât și de prevederile art. 7, 61, 75, 79 Cod penal, conform căror la aplicarea legii penale se ține cont de caracterul și gradul prejudiciabil al infracțiunii săvârșite, de persoana celui vinovat și de circumstanțele cauzei care atenuază ori agravează răspunderea penală. Pedeapsa are drept scop restabilirea echității sociale, corectarea condamnatului, precum și prevenirea săvârșirii de noi infracțiuni atât din partea condamnaților, cât și a altor persoane. Persoanei recunoscute vinovate de săvârșirea unei infracțiuni i se aplică o pedeapsă echitabilă în limitele și în strictă conformitate cu dispozițiile legii. La stabilirea categoriei și termenului pedepsei, instanța de judecată ține cont de gravitatea infracțiunii săvârșite, de persoana celui vinovat, de circumstanțele cauzei care atenuază răspunderea, de influența pedepsei aplicate asupra corectării și reeducării vinovatului, precum și de condițiile de viață ale familiei acestuia. Ținând cont de circumstanțele excepționale ale cauzei, legate de scopul și motivele faptei, de rolul vinovatului în săvârșirea infracțiunii, de comportarea lui în timpul și după consumarea infracțiunii, de alte circumstanțe care micșorează esențial gravitatea faptei și a consecințelor ei, precum și de contribuirea activă a participantului unei infracțiuni săvârșite în grup la descoperirea acesteia, instanța de judecată poate aplica o pedeapsă sub limita minimă, prevăzută de legea penală pentru infracțiunea respectivă, sau una mai blândă, de altă categorie, ori poate să nu aplice pedeapsa complementară obligatorie. Minoratul persoanei care a săvârșit infracțiunea se consideră circumstanță excepțională.

Astfel, la stabilirea categoriei și mărimii pedepsei, instanța de apel a ținut cont de gravitatea infracțiunii săvârșite, de motivul acesteia, de persoana celui vinovat, de circumstanțele cauzei care atenuază sau agravează răspunderea, de influența pedepsei aplicate asupra corectării și reeducării vinovatului, de condițiile de viață ale acestuia, de comportamentul acestuia înainte și după comiterea infracțiunii, cât și în timpul ședințelor de judecată, considerând oportun de a-i aplica o pedeapsă cu închisoarea cu aplicarea prevederilor art. 79 Cod penal, sub limita minimă stabilită de norma penală și corect a considerat că restabilirea echității sociale, corectarea și

reeducarea inculpatei Muntean Lilia este posibilă și prin limitarea pedepsei cu închisoarea la termenul aflării acesteia sub arest preventiv și arest la domiciliu.

Pe cale de consecință, se reține că, pedeapsa aplicată inculpatei Muntean Lilia de către instanța de apel este una echitabilă, proporțională gravității infracțiunii săvârșite și suficientă pentru restabilirea echității sociale. Or, o pedeapsă prea aspră generează apariția unor sentimente de nedreptate, jignire, înrăire și de neîncredere în lege, fapt ce poate duce la consecințe contrare scopului urmărit.

Prin urmare, instanța de recurs consideră că pedeapsa stabilită inculpatei Muntean Lilia de instanța de apel corespunde prevederilor art. 7, 61, 75 Cod penal, fiind motivată, individualizată și aplicată în limitele prevăzute de lege, hotărârea dată fiind una întemeiată, iar solicitarea acuzării privind dispunerea rejudecării cauzei în partea aplicării pedepsei în privința inculpatei Muntean Lilia, solicitare care de fapt nici nu a fost motivată de către recurent, invocându-se doar faptul că raportat la gravitatea faptei, pedeapsa ar fi una prea blândă, este neîntemeiată, or doar faptul că ultimul nu este de acord cu pedeapsa stabilită de către instanțele inferioare, considerând-o prea blândă, nu poate servi ca circumstanță pentru aplicarea în privința inculpatului a unei pedepse mai grave, fără a se ține cont de toate circumstanțele stabilite.

Reieșind din cele expuse, Colegiul concluzionează că instanța de apel a pronunțat o decizie întemeiată și motivată prin stabilirea în privința inculpatei a unei pedepse sub limita prevăzută de lege, prin limitarea pedepsei cu închisoarea la termenul aflării acesteia sub arest preventiv și arest la domiciliu – 11 luni și 22 de zile, considerând-o executată, cât și privarea acesteia de dreptul de exercita activități pedagogice, pedeapsă care, la caz, răspunde scopului de corectare și reeducare a inculpatei prevăzut de art. 61 Cod penal, care va duce la formarea unei atitudini pozitive a acesteia față de ordinea de drept, regulile de conviețuire socială și principiile morale, iar argumentul invocat de recurent privind blândețea pedepsei, necesită a fi declarat vădit neîntemeiat.

În al doilea rând, potrivit art. 427 alin. (1) Cod de procedură penală, hotărârile instanței de apel pot fi supuse recursului pentru a repara erorile de drept comise de această instanță, dar doar în temeiurile prevăzute de lege.

Conform art. 424 alin. (2) Cod de procedură penală, instanța de recurs, se pronunță doar în limitele temeiurilor invocate în recurs. Potrivit art. 429 alin. (1) Cod de procedură penală, recursul trebuie să fie motivat. În corespundere cu art. 430 alin. (5) Cod de procedură penală, cererea de recurs trebuie să conțină indicarea temeiurilor prevăzute în art. 427 și argumentarea ilegalității hotărârii atacate în acest sens. Potrivit art. 6 pct. 11¹) Cod de procedură penală, eroare gravă de fapt constituie stabilirea eronată a faptelor, în existența sau inexistența lor, prin neluarea în considerare a probelor care le confirmau sau prin denaturarea conținutului acestora. Eroarea gravă de fapt nu reprezintă o apreciere greșită a probelor.

Sub acest aspect se reține că recursul ordinar al avocatului Oleg Spânu, declarat în numele inculpatei Muntean Valentina, este fondat și pe art. 427 alin. (1) pct. 10) Cod de procedură penală (*pct. 5.2. din decizie*), care prevede temeiul de declarare a recursului în cazul în care *s-au aplicat pedepse individualizate contrar prevederilor legale*.

Însă, în recursul respectiv, în pofida normelor de drept enunțate, nu este specificat, în raport cu relevanțele conținute în partea descriptivă a deciziei contestate, care ar fi erorile de drept și esența circumstanțelor potrivit cărora instanța ar fi aplicat pedepse individualizate contrar hotărârii atacate, mai ales în situația dată, când avocatul înaintează solicitarea de achitare a inculpatei, deci fiind omisă în totalitate argumentarea ilegalității hotărârii atacate în acest sens (*pct. 5.2. din decizie*).

Astfel, rezultă că, recursul menționat nu îndeplinește cerințele legale de conținut în această parte, iar instanța de recurs nu este competentă să completeze din oficiu recursul ordinar al apărării cu circumstanțe în fapt și în drept, care l-ar justifica, și să se expună, apoi, asupra unor temeuri neargumentate legal de recurent.

Or, conform art. 24 alin. (2) Cod de procedură penală, instanța judecătorească nu este organ de urmărire penală, nu se manifestă în favoarea acuzării sau a apărării și nu exprimă alte interese decât interesele legii.

Totodată, lecturând recursul declarat de avocat în numele inculpatei Muntean Valentina, Colegiul reține că acesta nu este motivat prin prisma temeiului de recurs indicat de către recurent în partea dispozitivă a acestora, recurentul de fapt criticând modalitatea de apreciere a probelor de către instanțele de fond.

Colegiul menționează că art. 427 alin. (1) Cod de procedură penală, prevede o listă exhaustivă de temeuri pentru recurs, a cărei analiză denotă faptul că chestiunile privind aprecierea probelor nu sunt reflectate în conținutul acestui articol, astfel neconstituind un temei pentru recurs separat. Critica aprecierii probelor, care la caz comportă o solicitare de reapreciere a acestora, nu poate fi supusă analizei la etapa examinării cauzei în ordine de recurs ordinar, deoarece instanța de recurs este abilitată de a se pronunța asupra chestiunilor de drept, care constituie erori cu caracter procedural sau material, iar aprecierea probelor constituie o chestiune de fapt, ce ține de judecarea fondului cauzei, judecare care nu se înfăptuiește de către instanța de recurs.

Cu referire la art. 427 alin. (1) pct. 6) Cod de procedură penală, invocat de către avocatul Oleg Spînu, Colegiul menționează că acest punct conține 5 temeuri care pot fi invocate în recurs, însă recurentul nu a concretizat care din aceste temeuri le pune la baza cererii de recurs înaintată și prin ce se confirmă acestea, iar alegerea din oficiu de către instanța de recurs a temeiului din cele 5 menționate este inadmisibilă, prin urmare prevederile art. 427 alin. (1) pct. 6) Cod de procedură penală, a fost invocat de recurentul Oleg Spînu în numele inculpatei Muntean

Valentina, ca fiind unul declarativ, nespecificând care eroare prevăzută la pct. 6) al articolului menționat a fost comisă de către instanța de apel.

Instanța de recurs constată că instanța de apel, la examinarea cauzei penale a respectat prevederile art. 414 alin. (1), (5), 417 alin. (1) pct. 8), 419 Cod de procedură penală, adoptând o decizie legală și întemeiată și a dat răspuns la toate argumentele invocate în apelurile declarate.

Așa cum rezultă din textul deciziei atacate, Colegiul constată că instanța de apel și-a motivat decizia în conformitate cu art. 417 alin. (1) pct. 8) Cod de procedură penală, astfel decizia cuprinde temeiurile de fapt și de drept care au dus, la caz, la casarea sentinței instanței de fond și pronunțarea unei noi hotărâri. Or, în fapt, decizia recurată corespunde tuturor prevederilor legii de procedură penală, ea fiind legală și întemeiată.

Mai mult ca atât, din materialele dosarului rezultă că instanța de apel, la examinarea cauzei, a ținut seama în deplină măsură de prevederile art. 27, 99-101 Cod de procedură penală, a cercetat sub toate aspectele probele administrate, le-a verificat minuțios, dându-le o apreciere justă, prin prisma pertinentei, concludenței, utilității și veridicității lor, care coroborate în ansamblu, au confirmat vinovăția inculpatei Muntean Valentina în săvârșirea infracțiunii prevăzute de art. 206 alin. (2) lit. a) și c) Cod penal.

Prin urmare, în conformitate cu art. 414 Cod de procedură penală, instanța de apel, judecând apelul, a verificat legalitatea și temeinicia hotărârii atacate pe baza probelor examinate de prima instanță și conform materialelor din dosar, ajungând la concluzia corectă de menținere în parte a sentinței atacate, totodată oferind răspuns la toate argumentele invocate de apelanți, specificând motivele pe care și-a întemeiat soluția adoptată.

Pentru combaterea afirmațiilor apărării precum că, instanța de fond de câteva ori s-a referit la faptul că un motiv de condamnare a inculpatelor Muntean Valentina ar fi faptul că complicele acestora, Muntean Roman este condamnat în privința lui este o hotărâre definitivă și irevocabilă, neatrăgând atenția că acuzațiile aduse acestora sunt diferite, și anume că, Muntean Roman este acuzat că în septembrie 2004, acționând împreună și prin înțelegere prealabilă cu soția sa Muntean Valentina au săvârșit infracțiunea ce li se impută conform învinuirii aduse, iar Muntean Valentina este acuzată că, ea împreună cu soțul ei Muntean Roman în vara anului 2003 ar fi comis traficarea minorei Xxxxx Xxxxx din Federația Rusă, Colegiul reține că în cadrul examinării cauzei în instanța de apel, la 19 octombrie 2020, procurorul Andrei Formusatii a modificat învinuirea în instanța de judecată în privința Valentinei Muntean, iar la 09 noiembrie 2020, a modificat învinuirea în instanța de judecată în privința Liliei Muntean, iar potrivit învinuirii noi, se indică perioada de timp-*vara anului 2004 și toamna anului 2004 (f.d. 151-145, vol. VI).*

Motivarea hotărârii este un proces de analiză și sinteză a actelor și lucrărilor dosarului, care nu presupune în mod necesar expunerea tuturor elementelor

amănunțit, atât timp cât sunt valorificate toate aspectele relevante din punct de vedere probatoriu și sunt menționate componentele obligatorii ale unei motivări a hotărârii penale, așa cum s-a procedat, de altfel, în cauza de față. Investită cu o situație de fapt, instanța de apel, înlăturând omisiunile de apreciere ale instanței de fond, ca urmare a efectuării cercetării judecătorești, a expus situația de fapt reținută pe baza probatoriului administrat și a concluzionat corect ca aceasta se circumscrie încadrării juridice în baza art. 206 alin. (2) lit. a), c) Cod penal, potrivit căreia inculpatele au fost recunoscute vinovate.

Instanța de recurs mai atestă și faptul că, argumentele invocate de recurenți, au fost combătute de instanța de apel în mod corespunzător, soluție pe care instanța de recurs și-o însușește și reiterarea căreia nu o consideră necesară, fapt ce vine în corespundere cu jurisprudența CEDO, care în pct. 37 a hotărârii sale în cauza *Albert vs România* din 16 februarie 2010, statuează că art. 6§1 din CtEDO, deși obligă instanțele să își motiveze deciziile, acest fapt nu poate fi înțeles ca impunând un răspuns detaliat pentru fiecare argument (*hotărârea Van de Hurk vs Olanda, din 19 aprilie 1994, pct. 61*), cu toate acestea noțiunea de proces echitabil necesită ca o instanță internă, fie prin însușirea motivelor furnizate de o instanță inferioară, fie prin alt mod, să fi examinate chestiunile esențiale supuse atenției sale.

Pe lângă aceasta, recursurile declarate, potrivit argumentelor invocate și reproduse în pct. **5.1.** – **5.2.** din prezenta decizie, sunt întemeiate doar pe critica modului în care instanțele inferioare au apreciat probele și circumstanțele cauzei.

Pornind de la prevederile art. 6 pct. 11¹), 27, 414 alin. (1) și (2) a Codului de procedură penală, eroarea gravă de fapt nu reprezintă o apreciere greșită a probelor, iar judecătorul apreciază probele în conformitate cu propria sa convingere, formată în urma cercetării tuturor probelor administrate. Instanța de apel, judecând apelul, verifică legalitatea și temeinicia hotărârii atacate în baza probelor examinate de prima instanță, conform materialelor din cauza penală și în baza oricăror probe noi prezentate instanței de apel, și poate da o nouă apreciere probelor din dosar. Astfel, activitatea instanțelor de fond și de apel privind doar aprecierea sau reaprecierea circumstanțelor cauzei în alt sens decât cel pe care îl propune apărarea este o competență și prerogativă legală a acestor instanțe, care nu constituie un temei de drept separat din numărul celor incluse în art. 427 Cod de procedură penală și, astfel, invocarea acestei chestiuni în recursul ordinar, la fel, este lipsită de orice temei legal.

Reieșind din cele expuse, Colegiul conchide că în cauză nu s-au comis erorile de drept prevăzute în pct. 6), 10) alin. (1) al art. 427 Cod de procedură penală la care fac referință recurenții, deci nu persistă temeiuri de casare a soluției adoptate de către instanța de apel.

Împrejurările enunțate denotă în mod concludent că instanța de apel nu a comis erori de drept în raport cu motivele invocate de recurenți, că instanța de apel s-a pronunțat asupra tuturor motivelor invocate în apel, că hotărârea atacată cuprinde

motivele pe care se întemeiază soluția și că s-au aplicat pedepse individualizate conform prevederilor legale, iar recursurile declarate, sunt inadmisibile, ca fiind vădit neîntemeiate.

7. În temeiul art. 432 alin. (1) – (2) pct. 4) Cod de procedură penală, Colegiul Penal

d e c i d e :

Inadmisibilitatea recursurilor ordinare declarate de procurorul în Procuratura de circumscripție Bălți, Formusatii Andrei, și avocatul Spânu Oleg în numele lui Muntean Valentina, împotriva deciziei Colegiului penal al Curții de Apel Bălți din 09 noiembrie 2020, în cauza penală privindu-le pe MUNTEAN Valentina Xxxxxx și MUNTEAN Lilia Xxxxx, ca fiind vădit neîntemeiate.

Decizia este irevocabilă, pronunțată integral la 09 martie 2021.

Președinte

Diaconu Iurie

Judecător

Catan Liliana

Judecător

Guzun Ion